

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Undervisningsministeren (Helveg Petersen): Jeg har herved den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring i lov om ungdommens uddannelsesfonds forvaltning og virksomhed.*

Da ungdommens uddannelsesfond blev oprettet — ved loven af 7. juni 1952 — stod det alle klart, at den da givne bevilling kun var en begyndelse, og ved senere love i 1955, 1958 og 1960 har der derfor fundet reguleringer af bevillingen sted. Den væsentligste ændring fandt sted ved den nuværende lov af 1961, hvor beløbet forhøjedes til 71 mill. kr., der fordeler sig med 63 mill. kr. til studerende ved læreanstalter, seminarier og fagskoler, 4 mill. kr. til elever, der forbereder sig til studentereksamen, og andre 4 mill. kr. til refusion af de af kommunerne anvendte beløb til stipendier til elever over den undervisningspligtige alder under disses skolegang i 8. hovedskoleklasse, 9. klasse og den 3-årige realafdeling ved statsskoler, kommunale skoler, private eksamensberetigede skoler og friskoler.

Nu står man imidlertid over for en ny forøgelse, der stort set må betegnes som en ajourføring af fondens midler begrundet i stigningen i elevtallet ved de af fonden omfattede uddannelsesområder og i stigningen i de studerendes leveomkostninger.

Af lovforslaget vil det fremgå, at der med stigningen fra 4 til 7 mill. kr. for gymnasieelevernes vedkommende er tale om en større procentvis stigning i støttebeløbet end for de øvrige studiegrupperes vedkommende, og forøgelsen er også større, end elevtallets stigning i og for sig kan motivere. Når denne forholdsvis store forøgelse ikke des mindre søges, skyldes det, at forældrenes overvejelser vedrørende deres børns videre uddannelse i høj grad sker på dette trin, d. v. s. ved indgangen til gymnasiet. For 8.-9.-10. klasserne og realafdelingen sker der en forøgelse fra 4 til 6 millioner, idet man her må erindre, at de 6 millioner repræsenterer de 75 pct. af det sam-

lede støttebeløb. De resterende 25 pct. må betales af kommunerne, hvorved det samlede støttebeløb for denne gruppes vedkommende når op på 8 mill. kr.

Om forholdet lån—stipendier vil jeg indledningsvis sige, at der, hvad angår gymnasiets og folkeskolens elever, kun er tale om stipendier, og dette gælder både efter den gældende lovgivning og efter det fremsatte lovforslag.

For så vidt angår gruppen af elever ved videregående studier, sker der efter forslaget følgende ændring: støttebeløbet forøges med i alt 35 mill. kr. fordelt med 25 mill. kr. til lånesektoren og 10 mill. kr. til stipendiesektoren. Det vil sige, at det samlede støttebeløb derefter fordeler sig med 49 mill. kr. til stipendier og 49 mill. kr. til lån.

Efter den hidtidige ordning var der 39 mill. kr. til stipendier og 24 mill. kr. til lån.

Spørgsmålet om fordelingen mellem stipendier og lån af de midler, der stilles til rådighed for elever ved de videregående studier har været stærkt diskuteret i de senere måneder, og de meningsforskelligheder, der herunder er kommet frem, vil formentlig også vise sig under den forhandling, vi her i tinget skal have om tingene. Til belysning af de synspunkter, der kan anlægges på spørgsmålet, skal jeg anføre følgende.

Det er vist en ikke ualmindelig opfattelse, at den støtte, der ydes til studerende på de yngste alderstrin, fortrinsvis bør ydes i form af stipendier, da det netop for de yngste studerende kan føles som noget risikabelt at pådrage sig en lånebyrde. De yngste studerende, d. v. s. studerende inden for de korte uddannelser og elever på de tidligste trin af de længerevarende uddannelser, udgør imidlertid en meget stor andel af det samlede antal elever inden for ungdommens uddannelsesfonds områder. Blandt andet hænger dette sammen med, at der i de allerseneeste år har været en kraftig stigning i tilgangen til videregående studier, og denne øgede tilgang har indtil videre alene virket på de kortere uddannelser og de tidligste